

Nr 222.

Av herr **Stendahl**, angående tillägg i § 59 av lagen om val till riksdagen.

I anledning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 353 med förslag till nytt sammanräkningsförfarande m. m. vid val till riksdagen får jag anföra följande:

Alltsedan det nuvarande valsättet infördes har en typ av val-tricks av föga sympatiskt slag nog så ofta försökts. Anhängare av någon viss persons kandidatur har låtit trycka och distribuera val-sedlar, som till sin typografiska utstyrsel fullständigt imitera partiets huvudlista. Namnens antal har varit detsamma som på huvudlistan, och i vissa fall har listan både börjat och slutat med samma namn som huvudlistan och i vissa fall hava fullständigt samma namn före-kommit på båda listorna, fastän några namn omkastats på separat-listan. Vid stadsfullmäktigevalen i Stockholm 1919, när det sam-tidigt valdes för två och fyra år, förekom det att listor utsläpptes, där man utbjöd en fastställd tvåårslistas namn under fyraårsbeteck-ning och tvärt om. Allt avsett att lura godtrogna väljare eller dem, som ej äro inne i valmetodens irrgångar.

Ju flera kandidater ett parti har på sin lista, desto större blir frestelsen att försöka dessa manövrer, och då utvecklingen sannolikt går mot större antal mandat i varje krets, blir också faran för dylika manipulationer större. Sorgligt nog hava dylika manipulationer de senaste åren ökat i antal och fräckhet, och har det upprepade gånger hänt, att dylika imiterade valsedlar oriktigt utbjudits såsom ett partis fastställda valsedel.

Genom den av Kungl. Maj:t föreslagna sammanräkningsmetoden skulle visserligen några av dessa manipulationsmöjligheter genom

dualismens upphörande i metoden borttagas, men andra möjligheter införas.

Under sådana förhållanden skulle det vara till allmän fördel och till befordrande av större hederlighet i valrörelsen och det politiska livet, om det bereddes möjlighet för varje organisation som utsänder en valsedel att lämna ett meddelande på valsedeln, att densamma är utsänd av organisationen i fråga. En dylik uppgift torde lämpligen lämnas å valsedelns nedersta del.

På grund av vad jag ovan anfört hemställes,

att riksdagen för sin del ville besluta ett sådant tillägg i § 59 i vallagen att å valsedels nedersta del må meddelas, vilken organisation som utsänt valsedeln.

Stockholm den 3 maj 1921.

Sten Stendahl.
